

Dopisy z Turecka.

V Caříhradu, v březnu. V pátek jde se vzdá sultán — nejvyšší hlava církve — nástupce Mohameda, pomohlit do své moci. Nerad je ve blížším styku s veřejností, vyhýbá se ji přímo uzkoštivě, proto postavil si mešitu novou hezky blízko. Do Caříhradu sameho, do Stambulu, podívá se jen jednou ročně. To je v době Ramazanu, kdy musí zastoupit prorokovu obec se v pláští Mohamedovi a zamávat jeho mečem. V ostatní čas skryvá se sultán až nápadně uzkoštivě ve svém Yıldız Kiosku, v tomto svém, naprostě svém městu velkých i menších paláců, v této soustředěné kráse, v níž zákerne zbraň — na Orientě tak velkou hrájet — nikde nemůže číhat, kde je skutečně pánem. Starý Serají v Stambulu je o puštěn; náleží už historii. Nová historie osmanské tise odchází se ně v Yıldız Kiosku.

Pátek je tureckou nedělí a odchod sultána do mešity je velikou slavností. Selamlik se tomu říká. V první radě je to arci'nádhera slavnost' vojenská, při níž můžete se bavit barvostí tureckých uniform, ale celá slavnost poskytuje vám — místě k ní přistup — i jiné zajímavé dívalo. Před vašim zrakem defluje v orientální nádhře celý dvůr ministřů, pašových, generálů, všecko, co se dvorem souvisí, a o všem i rodina sultána, matka, ženy, děti. Na co hledí drív?

Všude září a týpí se spousty zlata a stříbra. Na kočárech i na uniformách, na koních i na lidech. Vojsko je rozestaveno široko, daleko. Až sultán nemí nezaujatelný, proto taková opatření. Vojáci jsou opravdu združeni, silný lid. Rátkali se Turecku leckdy "nemocnou muž", není to jisté pravdu, hlediteli na turecké vojáky. Finance nejsou v pořádku, vojsko je všechno výtečné. Pěchota i jízda, kterou provádí hudba na koních a jejíž píky s červenými praporky tvoří malebný les. Nádherní jsou Albaňci, nádherní arabiři zuavové. Černošské pluky nevyhliží také nijak zbaběle. To ostatní ukázaли i poslední řecko-turecká válka, a mluvile s Rusy a s Bulhary, kteří prožili válku v r. 1877-88, všechni s respektem mluví o tureckém vojákově, jemuž ovšem naboženství slibuje největší slásti, padněli v bitvě.

Vojsko soustředěno je i z okolí Caříhradu. Jen kolem sultánského paláce ustříkána jest celá jedna divize. Vojsko je hlavně opera trhů; na Orientu a v Turecku zvlášť.

Hudby hrají na všech stranách. Pojednou umílkly. Je ticho. Nikdo se ani nehybá. Ticho, ticho. Ale majedou zaburacela boufe blášs. "Padišahim ček ja-sa!" Fve tisice hlasů. "Padišah bud' dlonou žír!" volají vstří nejvyššímu vládci svých těl i duší vojáci.

Všecko týpí se náherou, jen sultán ve svém voze zvolna v před se ubíracím je prostý, zela nezápadný. Nemá jedinečnou židu něčeho, co jinde připomíná panovníky. Černý kabát, fez. Všichni okolo připomínají dív sultána, jen ne tento jednašedesátiletý muž, s pichlavýma černýma očima, žlutý v obličeji, s černým sestřízeným plnovousem, jehož jediné slovo stačí aby jednotlivci z prachu povznesení byly k moc i jiným aby státa byla hla.

Rádi bychom mu viděli do dne, do srdece, všechnoucímu sultánu! Rádi bychom četli jeho nejintimnější myšlenky a snahy v tazích jeho nezápadných, na pohled klidných, nehybných oblejích! Ale ten nepovidá něčeho, tří, co uvnitř hlasu se děje právě tak kamenně a přísně, jako vysoké zdi život v Yıldız Kiosku, v němž žije přece přes 3500 příslušníků dvora.

Slavnost za dvacet minut je odbyta. Týden zas neuzří padisaňka. Jen v neděli při ministřské radě ministři, občasné některý vyslanec a kdykoliv sultáni se zache, jeho dva sekretáři, v nichž pracovních byly jmenovány Yıldız Kiosku dvakrát.

Sultán! Pro nás vždy jiného to zvlášť divné znělo ve sluchu. Nádhra Orientu zářila nám vždy před očima, bujný, ohnivý život serají a při tom jakás hrana tisnila nám duši. Před oči mi kmitaly se nám státe hlasové vekovozíru a paši, kteří pojedou upadli v nemilosť všechnoucímu padisáhu...

Po krvavé cestě dospěl ke trůnu Abdul Hamid II. Strýc jeho Abdul Aziz byl v r. 1876 náramně krátké ze světa odstraněn a nový sultán, bratr nynějšího, Muhammada A. G. P. A. v Ms. 97 Adams ulice Chicago.

herném zámku na Bosporu. Ale to vše patří někde k Orientu. Proto Abdul Hamid II. je tak opatrný. A proto má v nejbližším okolí celou divizi vojska, proto je v Caříhradu a v Turecku tak rozsírenou — šponzou.

V. Klofáč.

Z česko-amerických osad.

V Halletsville je městským pravníkem krajem C. L. Stavino-ha.

Zlá nehoda stihla p. Faltise, bydlícího ve Fairfax tvaru, ta, jel domu s rodinou z Cedar Rapids v pátek, dne 10. dubna večer. Na velmi spátně a výmolivě cestě spadlo koloto díry. Faltis spadl s vozem a obě kola přejela mu levou nohu. Povolany lekár dr. Dvorák z Fairfax sdlel, že obě kosti v noze má rozdrcené, zvláště jednu velmi zle.

On musí zemřít, i když by to měla zahnouti na popraviti — tak zapříšala se 20letá Italka Charlotte Marconi, která svou výhradou tak dalece provedla, že krajana Martina Pekárka v New Yorku dne 14. dubna dýkou pobodal a tak též jej zranila, že dle náhlodu lekáře v Presbyterian hospitalu bezprostky zemře.

— P. Frant. Porubskému z Frenštátu stalo se velké neštěstí. Kyž na cestě do Caldwell, Tex., přijížděl na voze s několika osobami k nádraží, kdež bylo mnoho železničních vozů nasta-veno, vylej náhlé vlna, kterého se koně lekly a náhlým obratem vlna převrhla. Matka p. Porubského zlámala si ruku a utrpěla ještě více poranění a také ostatní byli poraněni, ale ne tak též.

— Dne 4. dubna politování hodne neštěstí stihlo rodinu p. Navara z Cameron, Tex. Kácejce stromy, jeden se rozstřípil a na to usedla jeho 4letá deceruška; on tuše nebezpečí ji odtrhnut od vedení, ta však bez jeho vědomi se tam opět usadila, v tom podřezaným stromem padl přímo na ni a byla tam jako v klestech, odkud po nemalém namáhání byla sice vyproštena, ale za 7 hodin zemřela. Pohřbena byla den na to na kat. hřbitově.

— V úterý, 14. dubna po 1. hodině odpoledne po krátké nemoci zemřel domácí správce čes. am. sině v Milwaukeu, Wis. Ot. J. Kopecký v stáří ne plných 32 letů. Zesnulý naroven byl v městě Nymburce v Čechách v roce 1871-18. Října a jíž co Sml. byl třílapce se svými rodiči a mladším bratrem přijel do Ameriky, kterážto rodina v New Yorku se usadila. Otec jeho p. Jan Kopecký jík pěšky brzy po přijetí zařídil si tam vlastní obchod pekařský, v němž zářně prospíval než nastala jeho obchod věká konkurence. V roce 1894 rozhodl se p. Jan Kopecký přesídit se do Milwaukeu a zde opět pekařský obchod započít.

Desetiletý Josef Zeman, jenž bydlí v čísle 55 Gallup ulici v Clevelandu, O., přejet byl policií károu a muže jen své duchapitomnosti děkovat, že za- stál na životu. Odpoledne kolem páté hodiny přecházel ulici na rohu Broadway a Martin, když tu srazil ho kára mezi kolej. Hošek měl totiž duchapitomnosti, že sebou nepohnul, jinak by byl rozdrcen. I tak jistou po- ranění jeho dosti vážná, zvláště na lebce. Richardsova ambulance doprovála ho do nemocnice St. Alexia.

— Marie Kutnohorská, 26letá dcera krajana Adolfa Kutnohorského z č. 1455 ave A v New Yorku, pokusila se v noči na středu dne 15. dubna o sebevraždu, a nyní leží ve stavu velmi použitlivém v Presbyterian hospitalu. Ve středu ráno po 1. hodině učtili sousedé Kutnohorského západu po plnou a ihned poběžili obyvatele celého domu. Při dalším pátrání byla pak Marie Kutnohorská nalezena v posteli její ložnice ve stavu bezvědomí; v pevně sevřených ustech držela pak gumovou rourku, jejíž duh konec byl připevněn k plnověmu kohoutku. Co dívku k zaujalství dohnalo, nemí známo. V poslední době byly na ni pozorovány známky trudomylosti.

Zahajovací obřady světové výstavy.

Na památku koupe Lousiany bude v St. Louisu, Mo., tato světovou výstavou oslavena a zařízena slavnostním spůsobem. K této příležitosti bude dráha Wabash prodávat jižní listy pro cestu sem a tam za jedno jižní Listky budou prodávány od 29. dubna do 1. května 1893. Zpětný listek bude platit pouze do 4. května 1893. Pro další podrobnosti dopiste si F. A. Palmerovou, A. G. P. A. v Ms. 97 Adams ulice Chicago.

Po krvavé cestě dospěl ke trůnu Abdul Hamid II. Strýc jeho Abdul Aziz byl v r. 1876 náramně krátké ze světa odstraněn a nový sultán, bratr nynějšího, Muhammada A. G. P. A. v Ms. 97 Adams ulice Chicago.

TRHY.

Chicago, 21. dubna 1893.

TRH OBLÍBENÉ

PSOVNICE

ZLATA

ZLATA